

Všeobecné záväzné nariadenie Obce Holumnica č.5/2012 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby.

Obecné zastupiteľstvo v Holumnici v zmysle § 4 ods. 3 písm. p), § 6 a § 11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) sa uznieslo na vydaní tohto všeobecne záväzného nariadenia:

§ 1

Predmet úpravy

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravuje podrobnosti
 - a) o rozhodovaní o odkázanosti na sociálne služby,
 - b) o poskytovaní a zabezpečovaní sociálnych služieb,
 - c) o spôsobe a výške úhrady za poskytovanie sociálnych služieb,
2. Toto VZN podrobnejšie upravuje pôsobnosť obce vo veciach:
 - a) rozhodovania o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - b) poskytovania opatrovateľskej služby,
 - c) zabezpečenia poskytovania ďalších sociálnych služieb u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu, a ak s tým fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby súhlasí, alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa.

§ 2

Konanie vo veci odkázanosti na sociálnu službu

1. Konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa začína spravidla na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.
2. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu podľa ods. 1/ sa podáva Obci Holumnica cestou Obecného úradu v Holumnici .
3. Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať žiadosť alebo udeliť súhlas aj iná fyzická osoba.
4. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu obsahuje
 - a) meno a priezvisko žiadateľa (fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba),
 - b) dátum narodenia,
 - c) adresa pobytu,
 - d) rodinný stav,
 - e) štátne občianstvo,
 - f) druh sociálnej služby, na ktorú má byť fyzická osoba posúdená.
5. Podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu je posudok o odkázanosti na sociálnu službu.
6. Na vypracovanie posudku o odkázanosti na sociálnu službu sa primerane použijú ustanovenia § 48 až 51 zákona o sociálnych službách.
7. Obec Holumnica, Obecný úrad v Holumnici na základe lekárskeho posudku a sociálneho posudku vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý obsahuje

- a) stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 - b) znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP) alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti seba obslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách,
 - c) návrh druhu sociálnej služby,
 - d) určenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu.
8. Pri rozhodovaní o odkázanosti na sociálnu službu môže obec použiť ako podklad na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu komplexný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu, ak je jeho obsahom aj posúdenie stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby alebo posudok o odkázanosti na sociálnu službu vydaný inou obcou.
 9. Na konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa primerane vzťahujú všeobecne záväzné právne predpisy o správnom konaní.
 10. Priebeh konania vo veci rozhodovania o odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje Obec Holumnica cestou Obecného úradu v Holumnici, ktorý eviduje a vedie celú spisovú agendu.
 11. O odkázanosti na sociálnu službu rozhoduje za obec ako správny orgán starosta obce v zmysle § 13 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
 12. Opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zákaze poskytovateľa sociálnej služby poskytovať sociálnu službu, nemá odkladný účinok.

§ 3

Povinnosti prijímateľa sociálnej služby

1. Prijímateľ sociálnej služby je povinný písomne oznámiť Obci Holumnica cestou Obecného úradu v Holumnici do 8 dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie odkázanosti na sociálnu službu a poskytovateľovi sociálnej služby zmeny v príjmových pomeroch a majetkových pomeroch rozhodujúcich na určenie sumy úhrady za sociálnu službu.
2. Prijímateľ sociálnej služby je povinný na výzvu Obce Holumnica cestou Obecného úradu v Holumnici osvedčiť skutočnosť rozhodujúcu na trvanie odkázanosti na sociálnu službu, a to v lehote do 8 dní odo dňa doručenia výzvy, ak obec v písomnej výzve neurčí dlhšiu lehotu. Ak fyzická osoba nevyhoví výzve v určenej lehote, rozhodne obec o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu, ak bola vo výzve na tento následok upozornená.
3. Fyzická osoba, ktorá žiada o poskytovanie sociálnej služby, alebo prijímateľ sociálnej služby sú povinní na výzvu Obce Holumnica cestou Obecného úradu v Holumnici zúčastniť sa posúdenia zdravotného stavu a opätovného posúdenia zdravotného stavu v termíne určenom lekárom. Ak sa fyzické osoby uvedené tohto posúdenia nezúčastnia, konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa zastaví, alebo sa rozhodne o zániku odkázanosti na sociálnu službu.
4. Prijímateľ sociálnej služby je povinný obci alebo poskytovateľovi sociálnej služby oznámiť výšku svojich príjmov a čestným vyhlásením preukázať výšku úspor a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny vo výške príjmu, úspor a zmeny v hodnote majetku, ktoré sú rozhodujúce na určenie sumy úhrady za sociálnu službu. Ak fyzická osoba nesplní túto povinnosť, obec, resp. poskytovateľ sociálnej služby nie je povinné pri určení sumy úhrady za sociálnu službu postupovať podľa tohto VZN.

§ 4

Úhrada za sociálnu službu

1. Občan (prijímateľ sociálnej služby) je povinný platiť úhradu za poskytovanie:
 - a) opatrovateľskej služby,
2. Občan je povinný platiť úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku.
3. Občan si platenie úhrady za poskytnutú sociálnu službu rieši najmä užívaním vlastného majetku, správou vlastného majetku alebo prenájmom vlastného majetku.
4. Úhrada za poskytnutú sociálnu službu sa určuje podľa druhu poskytovanej sociálnej služby a rozsahu poskytovanej sociálnej služby.

§ 5

Právna ochrana občana pred platením úhrady neprimeranej jeho príjmu, majetku a rodinným pomerom

1. Po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.
2. Ak sa príjem prijímateľa sociálnej služby posudzuje spoločne s príjmami fyzických osôb, ktorých príjmy sa s ním spoločne posudzujú, po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať suma uvedená v tomto § a fyzickým osobám, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjmom prijímateľa sociálnej služby, musí zostať mesačne z ich príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom.
3. Na účely zisťovania príjmu podľa tohto zákona u fyzických osôb sa za fyzické osoby, ktoré sa s týmito osobami spoločne posudzujú, považujú osoby podľa osobitného predpisu.
4. Ak u osôb nemožno zo závažných dôvodov zistiť ich príjem, za ich príjem sa považuje suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovená osobitným predpisom.

§ 6

Účasť rodiny na úhradách

1. Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť aj iná osoba, pričom táto osoba môže uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.
2. Obec Holumnica za účelom poskytovania opatrovateľskej služby, požaduje úhradu postupne od manžela, manželky, detí alebo rodičov, ak občan, ktorému sa poskytuje opatrovateľská služba podľa tohto VZN a nie je povinný platiť úhradu za sociálnu službu alebo platí len časť tejto úhrady.
3. Rodičia alebo deti môžu uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu. Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy, obec rozhodne o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť za prijímateľa sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť.

§ 7

Vyživovacia povinnosť

1. Deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom slušnú výživu, ak to potrebujú.
2. Každé dieťa plní túto vyživovaciu povinnosť takým dielom, aký zodpovedá pomeru jeho schopností a možností k schopnostiam a možnostiam ostatných detí.

§ 8

Všeobecné ustanovenia o poskytovaní sociálnych služieb

1. Obec Holumnica v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu:
 - a) poskytne sociálnu službu,
 - b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu a ak s týmto fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, súhlasí, alebo
 - c) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby na základe dohody obce s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ak obec nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c).
2. Obec Holumnica zabezpečí poskytovanie sociálnej služby v zmysle ods. 1 písm. b) a c) tak, že uzatvorí zmluvu s budúcim poskytovateľom sociálnej služby, v ktorej sa budúci poskytovateľ sociálnej služby zaväzuje túto službu poskytnúť.

§ 9

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby

1. Obec Holumnica ako poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.
2. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby musí byť uzatvorená písomne a spôsobom, ktorý je pre prijímateľa sociálnej služby zrozumiteľný.
3. Žiadateľ o poskytovanie sociálnej služby podá písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby Obci Holumnica cestou Obecného úradu v Holumnici. Žiadosť obsahuje :
 - a) meno a priezvisko žiadateľa – fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba,
 - b) dátum narodenia a adresa pobytu,
 - c) druh sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať,
 - d) formu sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať v zariadení,
 - e) potvrdenie o príjme za predchádzajúci kalendárny rok,
 - f) doklady o majetkových pomeroch,
 - g) deň začatia poskytovania sociálnej služby a čas poskytovania sociálnej služby.
 - h) iné doklady, ktoré sú podkladom na uzatvorenie zmluvy.
4. Ak sa pre daný druh sociálnej služby vydáva rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, k žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby je žiadateľ povinný priložiť aj právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.
5. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby obsahuje
 - a) označenie zmluvných strán,

- b) druh poskytovanej sociálnej služby,
 - c) vecný rozsah sociálnej služby a formu poskytovania sociálnej služby,
 - d) deň začatia poskytovania sociálnej služby,
 - e) čas poskytovania sociálnej služby,
 - f) miesto poskytovania sociálnej služby,
 - g) sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a spôsob jej platenia,
 - h) podmienky zvyšovania sumy úhrady za sociálnu službu,
 - i) dôvody odstúpenia od zmluvy,
 - j) sumu nezaplatenej úhrady za sociálnu službu podľa § 73 ods. 13 zákona o sociálnych službách.
6. V zmluve o poskytovaní sociálnej služby sa môžu dohodnúť aj ďalšie náležitosti podľa druhu sociálnej služby.
 7. Ak osoba odmietne uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, povinnosť obce ako poskytovateľa poskytnúť sociálnu službu sa považuje za splnenú.
 8. Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, zmenia sa tieto skutočnosti dodatkom k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.
 9. Ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie úhrady za sociálnu službu podľa tohto VZN, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.
 10. Prijímateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu, pričom výpovedná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.
 11. Obec Holumnica ako poskytovateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ak:
 - a) prijímateľ sociálnej služby hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy, ktoré narúšajú občianske spoluzitie alebo nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu,
 - b) prijímateľ sociálnej služby neuzatvorí dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby podľa ods. 9/ tohto §,
 - c) obec rozhodne o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu.
 Obec Holumnica je povinná doručiť prijímateľovi sociálnej služby písomnú výpoveď s uvedením dôvodu výpovede. Výpovedná lehota je 30 dní.
 12. Na vzťahy neupravené týmto VZN vo veci poskytovania sociálnej služby sa primerane použijú ustanovenia zákona o sociálnych službách.

§ 10

Opatrovateľská služba

1. Opatrovateľská služba sa poskytuje ako sociálna služba v byte na území obce Holumnica fyzickej osobe s trvalým pobytom v obci Holumnica, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II. podľa prílohy č. 1 tohto VZN a zároveň je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 2 tohto VZN.
2. V rámci opatrovateľskej služby sa poskytujú úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť, základne sociálne aktivity a dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít.
3. Rozsah úkonov opatrovateľskej služby na základe sociálnej posudkovej činnosti, určuje obec v hodinách.

§ 11

Okruh osôb, ktorým nemožno poskytovať opatrovateľskú službu

1. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,
 - a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
 - b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za opatrovanie podľa osobitného predpisu,
 - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,
 - d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.
2. Ustanovenie odseku 1 písm. b) sa nepoužije, ak
 - a) je fyzická osoba vykonávajúca opatrovanie v zdravotníckom zariadení,
 - b) sa fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie poskytuje odľahčovacia služba,
 - c) sa fyzickej osobe, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu; poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

§ 12

Úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť a základné sociálne aktivity

1. Seba obslužné úkony:
 - a) hygiena,
 - b) stravovanie a dodržiavanie pitného režimu,
 - c) vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva,
 - d) obliekanie, vyzliekanie,
 - e) mobilita, motorika.
2. Úkony starostlivosti o svoju domácnosť:
 - b) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,
 - c) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,
 - d) donáška jedla do domu fyzickej osoby,
 - e) umytie riadu,
 - f) bežné upratovanie v domácnosti,
 - g) obsluha bežných domácich spotrebičov,
 - h) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),
 - i) starostlivosť o lôžko,
 - j) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
 - k) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
 - l) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napr. zabezpečenie úhrady platieb).
3. Základné sociálne aktivity:
 - a) sprievod,
 - b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní
 - c) tlmočenie

4. Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len dohľad).
5. Podrobnosti o úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách ustanovuje príloha č. 2 tohto VZN.

§ 13

Poskytovanie opatrovateľskej služby

1. Podmienkou poskytovania opatrovateľskej služby je rozhodnutie o odkázanosti na poskytovanie opatrovateľskej služby.
2. Podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, výšku a spôsob úhrady za opatrovateľskú službu upravuje zmluva o poskytovaní sociálnej služby uzatvorená podľa § 9 tohto VZN.
3. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony uvedené v prílohe č. 2 tohto VZN.
4. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách. Minimálny rozsah úkonov nemôže byť nižší ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby, posúdený podľa prílohy č. 1 tohto VZN.
5. Opatrovateľská služba sa poskytuje v domácnosti občana.
6. Opatrovateľská služba sa poskytuje na dobu počas splnenia podmienok trvania nároku na tento druh sociálnej služby.
7. Pri hospitalizácii klienta, pri umiestnení klienta do zariadení sociálnych služieb alebo pri prerušení poskytovania opatrovateľskej služby na dobu dlhšiu ako 30 dní je občan povinný písomne vyzvať poskytovateľa o zmenu zmluvných podmienok zmluvy o poskytovaní sociálnej služby formou dodatku alebo o jej zrušení.

§ 14

Výška úhrady za opatrovateľskú službu

Výška úhrady za opatrovateľskú službu je :

- a) v čase od 7:00 – 16:00 hod vo výške **minimálne 0,20 EUR** za 1 hodinu opatrovateľskej služby,
- b) v čase od 16:00 – 23:00 hod a počas dní pracovného voľna a sviatkov vo výške **minimálne 0,50 EUR** za 1 hodinu opatrovateľskej služby.

§ 15

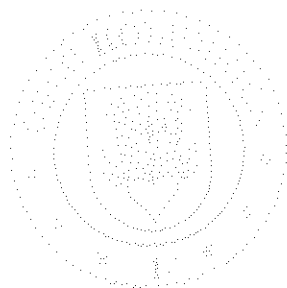
Rozsah a spôsob úhrady

1. Úhrada za opatrovateľskú službu v kalendárnom mesiaci sa určí podľa rozsahu hodín poskytovaných úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivít v prepočte na 22 pracovných dní, resp. 30 kalendárnych dní, resp. 4 kalendárne týždne.
2. Úhradu za opatrovateľskú službu platí občan podľa skutočného rozsahu poskytnutých úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivít za kalendárny mesiac, v ktorom sa opatrovateľská služba poskytla, najneskôr do 15 dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca.
3. Celková úhrada za opatrovateľskú službu sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol.
4. Rozsah a podmienky úhrady za poskytovanie opatrovateľskej služby si občan dohodne s poskytovateľom opatrovateľskej služby v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

§ 16

Spoločné a záverečné ustanovenia

1. Obecné zastupiteľstvo je oprávnené cenovým opatrením zvýšiť úhrady stanovené týmto nariadením v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien vykázaných štatistickým úradom za kalendárny rok, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.
2. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný chrániť osobné údaje získané za účelom určenia výšky za poskytované sociálne služby v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších zmien a doplnkov.
3. Pri poskytovaní sociálnych služieb a stanovovaní úhrad za poskytovanú opatrovateľskú službu sa primerane použije zákon o sociálnych službách, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov, zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov, zákon č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších zmien a doplnkov, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, Občiansky zákonník.

Jolana Bjalončíková
Mgr. Jolana Bjalončíková
zástupca starostu obce

V Holumnici dňa: 09.08.2012

Yebra'bre' 02: 24.8.2012
E. Mz. 144/2012

**A. SPÔSOB POSUDZOVANIA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC
INEJ FYZICKEJ OSOBY
PRI JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTIACH**

1. Stravovanie a pitný režim

Úkony stravovania

- umiestnenie jedla na tanier,
- naliatie tekutiny do pohára, šálky a schopnosť ich prenesenia,
- bezpečné prenesenie jedla a tekutín z jedného miesta na druhé,
- úprava jedla a tekutín pred konzumáciou (napríklad odstránenie a otváranie obalu, ošúpanie ovocia a zeleniny, otvorenie fľaše),
- rozdelenie (nakrájanie) potravy na menšie kúsky,
- prenesenie jedla a nápoja k ústam,
- konzumácia jedla a nápojov obvyklým spôsobom,
- rozpoznanie teploty jedla a nápojov,
- zistenie obsahu obalu s potravinami a nápojmi,
- zistenie záručnej doby z obalov potravín a nápojov,
- dávkovanie a užívanie enzýmov na trávenie podľa množstva a zloženia prijímanej potravy,
- dodržiavanie pitného režimu.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony stravovania samostatne

2. Vyprázdňovanie močového mechúra

Úkony vyprázdňovania močového mechúra

- presun na toaletu a z toalety,
- permanentná kontrola a pomoc pri vyprázdňovaní močového mechúra,

- manipulácia s odevom pred a po vyprázdnení a zabránenie jeho znečisteniu,
- zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní močového mechúra (pri použití WC alebo podložnej misy, respektíve močovej fľaše),
- účelná očista po vyprázdnení močového mechúra.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania močového mechúra

3. Vyprázdňovanie hrubého čreva

Úkony vyprázdňovania hrubého čreva

- presun na toaletu a z toalety,
- permanentná kontrola a pomoc vrátane masáže pri vyprázdňovaní hrubého čreva,
- manipulácia s odevom pred a po vyprázdnení a zabránenie jeho znečisteniu,
- zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní hrubého čreva (pri použití WC alebo podložnej misy),
- účelná očista po vyprázdnení hrubého čreva.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania hrubého čreva

4. Osobná hygiena

Úkony osobnej hygieny

- umytie rúk, nôh, tváre, podpazušia, vonkajších pohlavných orgánov,
- výmena hygienických vložiek a plienok,
- vyčistenie zubov alebo zubnej protézy,
- príprava pomôcok na holenie a oholenie sa,

- česanie vlasov, umývanie a úprava vlasov,
- čistenie uší, nosa a prínosných dutín (napríklad odsávanie sekrétov horných ciest dýchacích),
- čistenie dolných ciest dýchacích (napríklad zriedenie a vykašlanie hlienov),
- čistenie, strihanie alebo opilovanie nechtov na rukách,
- čistenie, strihanie alebo opilovanie nechtov na nohách,
- make-up.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zabezpečenia osobnej hygieny odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri troch úkonoch zabezpečenia osobnej hygieny odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zabezpečenia osobnej hygieny

5. Celkový kúpeľ

Úkony celkového kúpeľa

- vykonanie celkového kúpeľa vrátane umytia vlasov,
- rozpoznanie teploty vody,
- použitie pomôcok na vykonanie celkového kúpeľa (špongia, šampón, sprchový gél, pemza a pod.),
- utieranie sa a krémovanie.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony celkového kúpeľa

6. Obliekanie, vyzliekanie

Úkony obliekania a vyzliekania

- výber oblečenia zodpovedajúceho situácii, prostrediu a klimatickým podmienkam,
- rozpoznanie jednotlivých častí oblečenia a ich správne vrstvenie,
- samostatné obliekanie a vyzliekanie odevu,
- obutie a vyzutie obuvi (vrátane zaviazania a rozviazania šnúrok na obuvi),

- nasadenie a zloženie spevňovacích pomôcok,
- farebné zladenie oblečenia,
- rozpoznanie čistoty odevov a obuvi.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony obliekania a vyzliekania

7. Zmena polohy, sedenie a státie

Úkony zmeny polohy, sedenia a státia

- zmena polohy tela z polohy v ľahu do polohy v sede alebo do polohy v stojí a opačne, prípadne s použitím pomôcky,
- zmena polohy zo sedu a do sedu (napríklad z vozíka do auta, z vozíka na posteľ, z vozíka na toaletu),
- zmena polohy z boku na bok, na chrbát a na brucho,
- udržanie polohy v sede aspoň 30 minút,
- státie a vydržanie v stojí aspoň 10 minút, prípadne s pridržovaním alebo s pomôckou.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zmeny polohy, sedenia a státia

8. Pohyb po schodoch

Úkony pohybu po schodoch

- výstup a zostup zo schodov samostatne, s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby.

0 bodov = fyzická osoba nie je schopná pohybu po schodoch ani s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby,

5 bodov = fyzická osoba je pri pohybe po schodoch odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná samostatného pohybu po schodoch s použitím alebo bez použitia pomôcok

9. Pohyb po rovine

Úkony pohybu po rovine

- chôdza aspoň 50 krokov bez pomoci s možnosťou použitia pomôcok - barla, palica, chodítko, G-aparát, alebo pohyb s vozíkom minimálne 50 metrov bez pomoci,
- udržanie požadovaného smeru chôdze alebo pohybu s vozíkom,
- chôdza alebo pohyb s vozíkom okolo prekážok alebo cez prekážky.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri jednom úkone pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony pohybu po rovine

10. Orientácia v prostredí

Úkony orientácie v prostredí

- orientovanie sa v priestore bytu alebo domu,
- orientovanie sa v blízkom okolí bytu, domu, školy, miesta výkonu zamestnania,
- orientovanie sa v neznámom prostredí,
- orientovanie sa v cestnej premávke,
- poznávanie blízkych osôb,
- opustenie bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná,
- návrat do bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná,
- rozlišovanie zvukov a ich smeru,
- rozpoznávanie času, orientovanie sa v čase,
- rozlišovanie jednotlivých priestorov bytu alebo domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony orientácie v prirodzenom

prostredí

11. Dodržiavanie liečebného režimu

Úkony dodržiavania liečebného režimu

- dodržiavanie pokynov ošetrojúceho lekára,
- rozpoznanie správneho lieku, správnej dávky a príprava lieku,
- pravidelné užívanie liekov a aplikácia mastí,
- aplikácia podkožných injekcií (napríklad inzulínu),
- dodržiavanie diéty.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony dodržiavania liečebného režimu

12. Potreba dohľadu

Úkony dohľadu

- dohľad pri činnostiach uvedených v bodoch 1 až 11.

0 bodov = fyzická osoba je odkázaná na nepretržitý dohľad pri väčšine činností alebo fyzická osoba s cystickou fibrózou je odkázaná na dohľad minimálne pri štyroch činnostiach

5 bodov = fyzická osoba je odkázaná na dohľad počas dňa minimálne pri troch činnostiach

10 bodov = fyzická osoba nie je odkázaná na dohľad pri žiadnej z činností

B. ZARADENIE DO STUPŇA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY NA ZÁKLADE DOSIAHNUTÝCH BODOV A URČENIE ROZSAHU ODKÁZANOSTI

Stupeň	Počet bodov	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./deň)	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./mesiac)
I.	105 - 120	0	0
II.	85 - 104	2 - 4	60 - 120
III.	65 - 84	4 - 6	120 - 180
IV.	45 - 64	6 - 8	180 - 240
V.	25 - 44	8 - 12	240 - 360
VI.	0 - 24	viac ako 12	viac ako 360

ÚKONY SEBAOBSLUHY, ÚKONY STAROSTLIVOSTI O DOMÁCNOSŤ A ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE AKTIVITY

Časť I

Sebaobslužné úkony

a) Hygiena

1. osobná hygiena

- hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtov na rukách a na nohách, aplikácia krémov, masti, prípadne medikamentov),

2. celkový kúpeľ

- hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov (celkový kúpeľ sa vykonáva vždy vo vani alebo v sprchovacom kúte),

b) Stravovanie a dodržiavanie pitného režimu

1. porciovanie stravy,

2. obsluha (prinesenie stravy a nápoja na dosah klienta),

3. kŕmenie a pomoc pri pití,

c) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva

1. sprievod na toaletu,

2. pomoc pri vyzliekaní, obliekaní,

3. účelná očista po toalete,

4. sprievod z toalety,

5. podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy (fľaše),

6. ochrana osobnej a postelnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),

d) Obliekanie, vyzliekanie

1. výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),

2. obliekanie, obúvanie,

3. vyzliekanie, vyzúvanie,

e) Mobilita, motorika

1. sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),

2. pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,

3. polohovanie,

4. pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),

5. obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.

Časť II

Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

- a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,
- b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,
- c) donáška jedla do domu,
- d) umytie riadu,
- e) bežné upratovanie v domácnosti,
- f) obsluha bežných domácich spotrebičov,
- g) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),
- h) starostlivosť o lôžko,
- i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
- j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
- k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).

Časť III

Základné sociálne aktivity

- a) sprievod
 1. na lekárske vyšetrenie,
 2. na vybavenie úradných záležitostí,
 3. do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,
 4. pri záujmových činnostiach,
- b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,
- c) tlmočenie
 1. pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach,
 2. pre fyzickú osobu, ktorá je hluchoslepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach.

Časť IV

Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len "dohľad")

- a) potreba dohľadu v určenom čase,
- b) potreba nepretržitého dohľadu.